

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.0640.11.2025

Warszawa, 18 kwietnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk nr 999).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Klimatu i Środowiska do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku,

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Stanowisko Rządu
do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii
(druk nr 1030, poprzednio nr 999)

I. Streszczenie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk nr 1030, poprzednio nr 999)

W poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii (druk nr 1030, poprzednio nr 999), zwanym dalej „poselskim projektem ustawy”, zaproponowano zmianę art. 9 ust. 1a pkt 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 i 1847), zwanej dalej „ustawą o odnawialnych źródłach energii”, polegającą na jednoznacznym wskazaniu w tym przepisie, że dopuszcza się dodanie do biometanu innego gazu w przypadku wystąpienia konieczności zmiany ciepła spalania biometanu ze względu na wymogi operatora sieci gazowej.

Kolejna zmiana zawarta w poselskim projekcie ustawy polega na dodaniu ust. 4 i 5 w art. 83l ustawy o odnawialnych źródłach energii. Dodawany ustęp 4 reguluje kwestię prawa do pokrycia ujemnego salda w przypadku, gdy biometan został wzbogacony innym gazem w celu osiągnięcia wymaganego przez operatora sieci gazowej ciepła spalania. Projektowany przepis wskazuje, że prawo do pokrycia ujemnego salda nie przysługuje za ekwiwalent gazu dodanego do biometanu. Wskazuje również, że ekwiwalent gazu dodanego do biometanu nie jest uwzględniany przy obliczaniu mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu. Przepis nakłada też na wytwórcę biometanu obowiązek opomiarowania gazu dodawanego do biometanu przed wprowadzeniem do sieci gazowej. W przepisie tym zawarto również regulację stanowiącą, że dodawanie do biometanu innego gazu nie wymaga posiadania osobnej koncesji na obrót paliwami gazowymi. Natomiast w ust. 5 przepis wskazuje, że prawo do pokrycia ujemnego salda nie przysługuje za ekwiwalent biometanu i gazu, który został dodany do biogazu.

Ostatnia zmiana nadaje nowe brzmienie pkt 4 w art. 83m ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Zmieniany przepis dotyczy informacji jakie powinna zawierać deklaracja o zamiarze sprzedaży biometanu wprowadzonego do sieci gazowej po stałej cenie zakupu biometanu, składana przez wytwórcę biometanu do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Dotychczasowy przepis pkt 4 zostałby poszerzony o obowiązek zawarcia w deklaracji schematu miejsca dozowania do biometanu innego gazu.

Art. 2 poselskiego projektu ustawy wskazuje, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 62 ustawy o odnawialnych źródłach energii zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 62 ww. ustawy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, jednak nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Art. 3. poselskiego projektu ustawy przewiduje, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Wszystkie zmiany zawarte w poselskim projekcie ustawy są ze sobą powiązane i dotyczą sytuacji, w której biometan jest wzbogacany innym gazem w celu umożliwienia jego zatłoczenia do sieci gazowej.

Celem poselskiego projektu ustawy jest dokonanie zmiany w przepisach, która jednoznacznie umożliwi dostosowanie jakości biometanu przez mieszanie go z innymi gazami przed zatłaczaniem do sieci gazowej. Ma to skutkować zmianą ciepła spalania biometanu, które w wielu przypadkach jest zbyt niskie aby czysty biometan mógł być zatłoczony do sieci gazowej, co wynika z wymogów operatorów tych sieci.

II. Obowiązujący stan prawny

Zgodnie z art. 9 ust. 1a pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu lub biometanu jest obowiązany nie wykorzystywać jako surowców do wytwarzania biogazu na potrzeby wytwarzania biometanu lub do wytwarzania biometanu z biogazu paliw kopalnych lub paliw powstałych z ich przetworzenia lub biomasy, biogazu lub biopłynów, zanieczyszczonych substancjami niebędącymi biomasą, biogazem lub biopłynami zwiększającymi ich wartość opałową.

Analogiczny przepis znajduje się w art. 25 pkt 3 i 3a ustawy o odnawialnych źródłach energii i dotyczy biogazu rolniczego. Przywołany przepis wskazuje, że wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego jest obowiązany:

- wykorzystywać do wytwarzania biogazu rolniczego wyłącznie substraty wymienione w art. 2 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii,
- wykorzystywać do wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego wyłącznie biogaz rolniczy.

Przepisy art. 9 ust. 1a pkt 3 oraz art. 25 pkt 3 i 3a ustawy o odnawialnych źródłach energii regulują kwestie procesu wytwarzania odpowiednio biometanu z biogazu oraz biometanu z biogazu rolniczego. Powyższe przepisy regulują kwestie wytwarzania różnego rodzaju biometanu (pochodzenia rolniczego oraz pochodzenia nierolniczego), wskazując obowiązki poszczególnych wytwórców.

Zgodnie z art. 83l ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii wytwórca biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, przeliczonej na moc zainstalowaną elektryczną nie większą niż 1 MW, może sprzedać wybranemu podmiotowi biometan wprowadzony do sieci gazowej. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu wytwórca, o którym mowa powyżej, przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Jednocześnie ust. 3 tego artykułu stanowi,

że przepisów ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorstw będących w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

Natomiast na podstawie art. 83m ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii deklaracja o zamiarze sprzedaży biometanu wprowadzonego do sieci gazowej po stałej cenie zakupu biometanu, składana przez wytwórcę biometanu do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, powinna zawierać miejsce przyłączenia do sieci gazowej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie, oraz lokalizację i moc zainstalowaną tej instalacji przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%.

Przepisy art. 83l i art. 83m ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii nie przewidują prawa do pokrycia ujemnego salda, w przypadku dodawania innych gazów do wytworzonego biometanu.

Ponadto na podstawie art. 62 ustawy o odnawialnych źródłach energii zostało wydane rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie wymagań dotyczących pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu, wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii z odnawialnych źródeł energii i transportowanych środkami transportu innymi niż sieci gazowe (Dz. U. poz. 974).

III. Stanowisko Rządu

Biometan, aby mógł być wtłoczony do sieci gazowej, musi spełniać określone wymagania jakościowe, co ma zapewnić odbiorcom gazu otrzymywanie produktu o odpowiedniej jakości. Jednym z wymaganych parametrów jest ciepło spalania, które określono na poziomie co najmniej 38 MJ/m³, czyli możliwym do osiągnięcia przez czysty biometan. W większości tzw. Obszarów Rozliczania Ciepła Spalania (będących obszarami, gdzie w sieci gazowej występują ujednolicone parametry gazu) dla biometanu często wymagane są wyższe parametry, co sprawia, że w praktyce nie może być wtłaczany do sieci gazowej. Rozwiązaniem tego problemu jest mieszanie biometanu z innymi paliwami gazowymi np. propanem, dzięki czemu osiągane jest wymagane ciepło spalania i wówczas biometan może zostać wtłoczony do sieci gazowej.

Obowiązujące przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii regulują kwestie wykonywania działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu biometanu (art. 7 i art. 23), a także obejmują swym zakresem udzielanie wsparcia operacyjnego dla biometanu wytworzonego w danej instalacji a następnie zatłoczonego do sieci gazowej (art. 83l), a także kwestię wydawania gwarancji pochodzenia dla biometanu, w tym wprowadzonego do sieci gazowej (art. 120).

W ustawie o odnawialnych źródłach energii brak przepisów, które regulowałyby możliwość dodawania do biometanu innych paliw gazowych celem zwiększenia ciepła spalania w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biometanu, a następnie możliwość sprzedaży takiego paliwa gazowego po jego zatłoczeniu do sieci gazowej. Ponadto prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biometanu związane jest z wykorzystywaniem jedynie odnawialnego źródła energii jakim jest biomasa, co wyklucza możliwość kondycjonowania biometanu innym paliwem kopalnym.

Ze względu na wątpliwości interpretacyjne zarówno organy administracji, jak i przedsiębiorstwa działające na rynku biometanu, wyrażają obawę co do możliwości uzyskania przez wytwórcę biometanu gwarancji pochodzenia dla biometanu, który przed zatłoczeniem do sieci gazowej został wzbogacony innym paliwem gazowym np. propanem.

Podobne wątpliwości interpretacyjne dotyczą przypadku obliczania ujemnego salda na potrzeby wsparcia operacyjnego dla biometanu. W tym przypadku operator systemu gazowego potwierdza ilość paliwa gazowego wprowadzonego przez wytwórcę biometanu do sieci gazowej. W przypadku konieczności dodania do biometanu innego paliwa gazowego przed jego zatłoczeniem do sieci gazowej operator systemu gazowego potwierdza ilość paliwa gazowego, a nie ilość biometanu. Pomimo iż przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii wyraźnie wskazują, że wsparciem objęty jest biometan, to zgłaszane są postulaty o konieczności doprecyzowania przepisów w taki sposób, aby wynikało z nich wprost, że przy obliczaniu ujemnego salda nie uwzględnia się innych paliw gazowych dodanych do biometanu.

Biorąc pod uwagę unijne polityki klimatyczne (Dyrektywa 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, pakiet FitFor55) oraz dążenie do jak największego wykorzystania odnawialnych źródeł energii (do których również zalicza się biometan), należy dążyć do możliwie najszerzego wykorzystania biometanu, w tym jako paliwa wtłaczanego do sieci gazowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Rząd dostrzega potrzebę doprecyzowania przepisów, które umożliwią zatłaczanie do sieci biometanu o określonych parametrach oraz usuną wątpliwości interpretacyjne związane z obliczaniem ujemnego salda i wydawaniem gwarancji pochodzenia dla biometanu wtłaczanego do sieci gazowej.

Propozycje zawarte w poselskim projekcie ustawy nie pozwalają jednak na systemowe rozwiązanie problemu zatłaczania biometanu do sieci gazowej, a ponadto są wadliwe pod względem legislacyjnym. Przykładowo projekt zawiera zmiany w art. 9 ust. 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii regulującym zasady wytwarzania biometanu z biogazu, pomijając analogiczne zmiany art. 25 tejże ustawy, który reguluje zasady wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego.

Należy wskazać, że łączenie działalności gospodarczej związanej z wytwarzaniem biometanu z działalnością gospodarczą dotyczącą wprowadzania do obrotu paliw kopalnych rodzi szereg komplikacji dla stosowania odpowiedniego systemu wsparcia. Wszelkie zmiany dotyczące

ewentualnego zwiększania ciepła spalania biometanu powinny być dokonane w innych przepisach niż art. 9 ust. 1a i art. 25 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Przywołane przepisy dotyczą bowiem warunków wykonywania działalności polegającej odpowiednio na wytwarzaniu biometanu z biogazu oraz biometanu z biogazu rolniczego. Ewentualne dodanie do biometanu innych paliw gazowych nie może mieć miejsca na etapie wytwarzania (produkcji biometanu), ale powinno być dokonywane na późniejszym etapie, dopiero przed zatłoczeniem biometanu do sieci.

Co więcej, dodawanie paliwa gazowego zmieniającego ciepło spalania biometanu lub wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie dodawania paliwa gazowego (tj. wytwarzanie paliw gazowych) w obecnym stanie prawnym nie wymaga posiadania koncesji. Natomiast obrót paliwem gazowym przeznaczonym do zmiany ciepła spalania biometanu wymaga uzyskania koncesji. Warto również pamiętać, że propan nabywany przez biometanownie w celu dodania go do biometanu jest paliwem ciekłym. Dopiero po wprowadzeniu go do sieci gazowej staje się paliwem gazowym, co wskazuje, iż w projektowanym stanie prawnym może dochodzić do obrotu paliwami ciekłymi. W związku z tym w poselskim projekcie zabrakło przepisów dotyczących zwolnienia podmiotów z obowiązku posiadania koncesji na obrót paliwami gazowymi w zakresie obrotu paliwem gazowym przeznaczonym do zmiany ciepła spalania biometanu.

Ponadto poselski projekt ustawy doprecyzowuje przepisy dotyczące obliczania ujemnego salda, nie doprecyzowując jednocześnie zasad wydawania gwarancji pochodzenia dla biometanu, który na etapie wtłaczania do sieci został wzbogacony innymi paliwami gazowymi.

Proponowane zmiany przepisów art. 9 ust. 1a pkt 3, art. 83l oraz art. 83m ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii wychodzą częściowo naprzeciw wątpliwościom zgłaszanym przez część przedsiębiorców działających w obszarze biometanu, jak również niektóre organy administracji publicznej. Jednakże przedstawiony projekt poselski nie reguluje kompleksowo zagadnienia ciepła spalania biometanu wtłaczanego do sieci gazowych, w związku z czym stanowi punktową zmianę.

Należy zauważyć, że obecnie procedowany jest rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (nr UD89 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)¹⁾, który zawiera kompleksowe rozwiązania wspierające rynek biometanu w Polsce, czego zabrakło w poselskim projekcie ustawy.

Mając na względzie powyższe zastrzeżenia do projektowanych rozwiązań oraz fakt, że zmiany proponowane w poselskim projekcie ustawy kolidują z zakresem przedmiotowym ww. rządowego projektu ustawy, Rada Ministrów ocenia dalsze procedowanie poselskiego projektu ustawy jako bezzasadne.

¹⁾ <https://legislacja.rol.gov.pl/projekt/12389803>